

Az Esterházy család cseszneki ágának archivuma a Szlovák Nemzeti Levéltárban

Jakab Réka, PhD

Veszprém, 2017. június 23.

Veszprémi
levéltárosok
látogatása
Pozsonyban a
Szlovák
Nemzeti
Levéltárban,
2003

Az iratanyag
feltárása és
rendezése
Pzsonyban

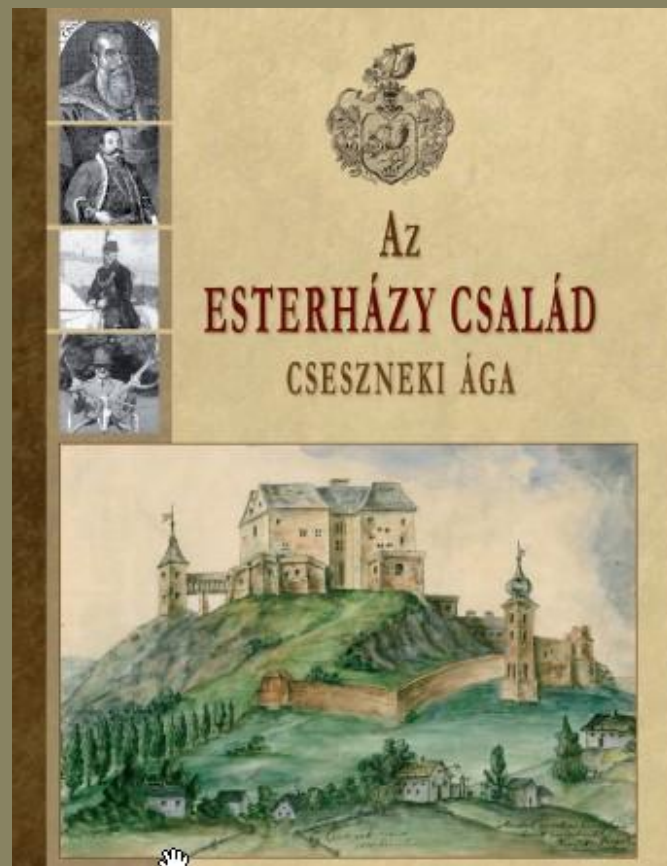
Szlovák Nemzeti Levéltár						
fonszám						
Az Esterházy család cseszneki ágának levéltára. Muraközy-féle rendezés iratai						
1200-1781						
Tételszám	Fasciculus száma	Nr.	Regeszta	Évkör	Irat nyelve	Megjegyzés
70	37	117	A cseszneki javak birtokosztálya Esterházy Ferenc halála után	1747-1749	m, l	
71	37	148	Esterházy Ferenc cseszneki örökös ispán és a veszprémi káptalan közti egyezség	1741. 05. 04.	l	
<i>38. fasciculus (Réde - Veszprém megye)</i>						
72	38	10	A pozsonyi káptalan előtt Marsith másként Lakatjártó Gergely előadja, hogy Alsónemesrédén, Veszprém megyében Hajmássy Andrástól vett egy nemesi telket, amit ő eladott Esterházy I. Dánielnek. Most Lakatjártó Gergely is eladja Esterházyknak	1647. f. II. p. Dom. IV. Epiph.	l	
73	38	37	Pálffy János országbíró előtt Réde et Bánk közti határ vizsgálata	1733. 06. 17.	m, l	
74	38	40	A helytartótanács leirata Esterházy Ferenc rédei és szentkirályi birtokán lévő vámmal kapcsolatban	1733. 04. 29.	l	Pápa, 1735. 01. 28. Baráthy János megyei jegyző aláírásával és szép pecsétjével
74	38	41	Kivonat az 1733. V. 23-án Pápan tartott Veszprém megyei partikuláris gyűlés jegyzőkönyvéből a 40. szám alatti ügyben	1733. 05. 23.	l	Baráthy János megyei jegyző aláírásával, pecsétjével
74	38	42	A cseszneki várhoz tartozó szentkirályi és rédei birtokon	1734. 12. 01.	l	Baráthy János megyei jegyző

A levéltári iratok leírását tartalmazó magyar és szlovák nyelvű repertórium (2015)

Slovenský národný archív						
Archív cseszneckej línie rodu Esterházi (Esterházy). Listiny a akty podľa elenču Muraközyho						
1200-1781						
Číslo układacej jednotky	Typ układacej jednotky	Číslo skupiny	Fascikel (Fasciculu)	Nr.	Obsah	Časový rozsah
III. Listiny a akty podľa elenču Jozefa Muraközyho						
<i>Fasciculus 1. (Peresznye - stolica Šopron)</i>						
8	škafuľa	3	1	3-9, 13-17	Majetkovoprávne písomnosti majetku Peresznye	(1662)1695-1703
8	škafuľa	4	1	11	Rozália Draškovičová (Draskovics) udeľuje právo lovu Jánovi II. Esterházi (Esterházy) v chotári obce Csepreg	1733
8	škafuľa	5	1	12	Vec pozemku v Peresznye (rody Révai/Révay, Eörsy, Rátki/Ráttky)	1622-1656
8	škafuľa	6	1	18-20	Zmlúvy týkajúce sa dŕžob obce Peresznye	1696, 1699, 1714
8	škafuľa	7	1	21-23	Zálohý domov a pozemkov v Peresznye (rody Czuppon, Bartha)	1690, 1697, 1725
8	škafuľa	8	1	24	Potvrdenie Antona Barthala o listoch prevzatých od grófa Jána Esterháziho (Esterházy)	1724
<i>Fasciculus 2. (Peresznye - stolica Šopron)</i>						
8	škafuľa	9	2	1	Testament farára obce Peresznye Paula	1722

Nemzetközi tudományos konferencia és az abból készült tanulmánykötet, 2011/2013

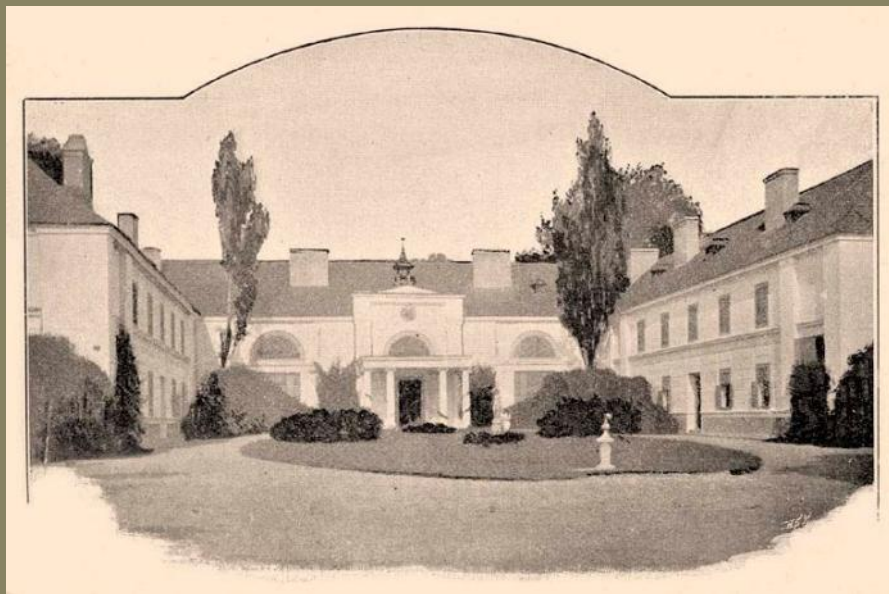

A pozsonyi Török ház/
Esterházy palota

A galántai Esterházy-kastély

A nyitraújlaki Esterházy-kastély

I. A Muraközy-féle rendezés szerkezete

104 fasciculus birtokok szerinti csoportosításban – összesen 36 levéltári doboz

23 fasciculus Veszprém megyei települések iratait őrzi:

Csesznek, Réde, Sikátor, Gyirót, Szentlászló, Szentkirály, Csetény, Teszér, Hajmás-puszta, Koromla-puszta, Szombathely, Dudar, Tamási, Bakony, Esztergár, Veim-puszta, Börzse, Aka, Kenyeri-puszta, Vat, Vinye

Irattípusok

1. Birtokjogi iratok
2. Birtokigazgatási iratok
3. Gazdasági iratok

Sacrum Capitulum Ecclesie Posonien.
In Memoriam commendamus tenore sequentium
significantes quibus expectat Universis. Quod nos
Litteras Excellentissimi ac Illustrissimi Domini
Comitis Stephani Kobary de Sabragh & Szepes,
Iudicis Curie Regie, Sacratissimi Principis, ac
Domini, Domini A.R.C. Petri DE Pratia Ceteri
Romanorum Imperatoris semper Augusti, ac hinc
ma, Hispaniarum, Hungariae, Bohemiae, Dalmatiae,
Croaciae, Slavoniae, Regis Archiducis Austriae,
Ducis Burgundiae, Brabantiae, Arvis. Carnithiae,
Carniothiae, Marchionis Tyrolis, et Savariae etc. A
Honellie, Civitatis Ho
Comitis Generalis Camp
a Partium dicti Regni
Confiniumque Antemo
Domini etc. Patroni Nos
Pro Parte, et ad Instantiam
Comitis Petri Esterházy
Papyro clausa confecta
Secretis ab extra, in sup
impressione obviata
et directas Honore, ac
recepimus in hoc De
hary, de Sabragh, et
Iudex Curie Regie,
Domini, Domini A.R.C.
Romanorum Imperato
mae, Hispaniarum
matiae, Croatiae, Slavo
Austriae, Ducis Burgun
Carnithiae, Carniothiae,
152

Lista 1655.

Fasc. 37° N° 20°

Trans. hunc etc. Dispositio alibi in
Locum in hunc locum, etc. Sicut
et alibi etc. etc.
Cesparek

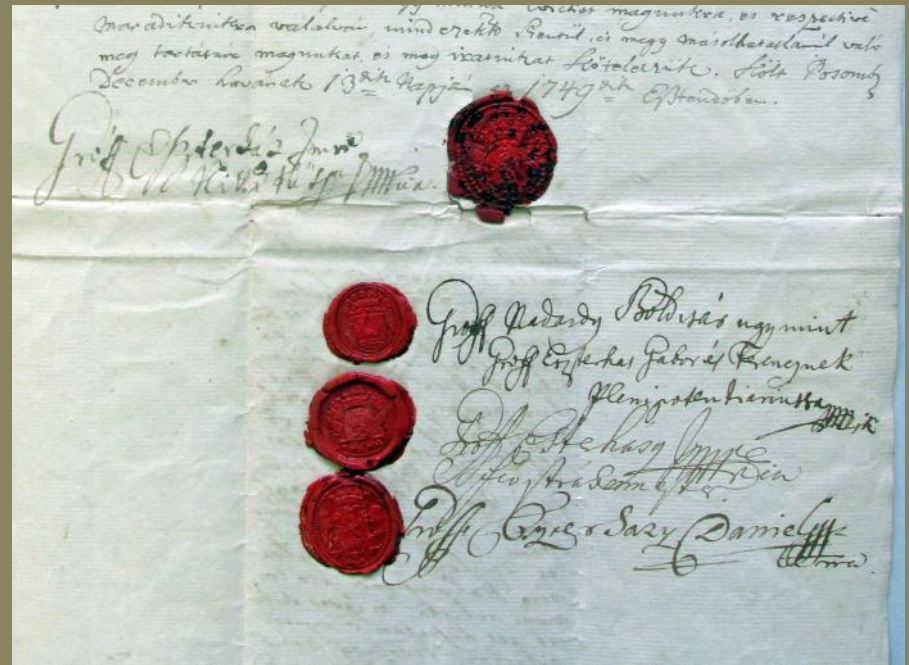
Barachy, Stephanus Balogh, Michael Soos. Ibidem 82. Szepes Coloni
calis de fidei due. Preterea in Réde, Georgius Károly, Laurentius
Duffy, Sebastianus Tely, Michael Bics, Andreas Hargada, Georgius
Erjany, etc. Georgius Bics, Paulus Mito. Ibidem Sectionis Coloni
calis de fidei tres quatuor. Denique in Szombathel, Paulus Némic, Geor.

A cseszneki javak megosztása
Eszterházy Dániel Zsigmond és János
nevű fiai között a pozsonyi káptalan
előtt, 1655. A részleten a rédei
jobbágyságok neve látható.

1749. Divisio inter Co.
mitem Emericum Eriscapum
Emericum dem. Generalem.
Danicum, Gabrielem, et Fran-
cisum des Esterházy in Da-
minio Csefinch, ergo adjuva-
tibus Potronibus, et Prae-
sulis nempe Csefinch, Abbi-
sialy, Orsaly, Cseteny, et
Laplo, Gyrrat, Creator,
Köde, Kamfathely, Ac. et
Szer, Nyik, Bötse, Ságf.
Vonye, Kóromlya, Hajna,
Vim, Kényeri, Vambely,
et Zemlepy mitta, Sytra
vero Bahonyensi pro lo-
muni oblata, in ipsos scri-
bet per defectum Francisci
Esterházy Revolutif Donis
Cottung, Vespermiensi ad-
juvantibus locis celebrata

Fasc. 97. No. 71.

No. 5.

Esterházy Ferenc halála után született egyezség a családtagok között a cseszneki javak felosztásáról, 1749.

Kimutatás a birtokok éves jövedelméről

Nominis Rogationis	Sectiones			Agri. Prata. Vineae		Robora		Agri. Prata.		Vineae &...				
	1. 2. 3.	4. 5. 6.	7. 8. 9.	10. 11. 12.	13. 14. 15.	16. 17. 18.	19. 20. 21.	22. 23. 24.	25. 26. 27.	28. 29. 30.	31. 32. 33.			
Reide	2.	24.	80.	28.	2810.	382.	111.	3536.	600.	400.	52.	—		
Sikátor	—	—	—	21.	986.	52.	106.	1700.	298.	—	10.	—		
Saagh	—	—	—	506.	154.	—	—	—	250.	16.	—	—		
Syrot	—	—	—	50.	7.	5.	1246.	127.	254.	—	24.	—		
Benke	—	—	—	1.	2.	2.	143.	71.	19.	58.	180.	280.	28.	233.
Prata	—	—	—	5.	4.	—	25.	904.	62.	—	1248.	2050.	656.	163.
Palos	—	—	—	1.	—	2.	67.	6.	14.	12.	80.	—	—	15.
Belid	—	—	—	8.	10.	—	14.	722.	1675.	—	518.	764.	500.	90.
Seemic	—	—	—	7.	—	—	399.	24.	166.	78.	30.	114.	18.	32.
Földpész	—	—	—	2.	—	3.	97.	16.	34.	10.	10.	—	—	—
Közpész	—	—	—	1.	—	2.	67.	11.	27.	4.	10.	—	—	—
Suma	17.	69.	141.	7.	98.	79504.	1009.	1055.	7104.	4476.	22106.	371.	287.	—

Jobbágytelkek és az azok után járó szolgáltatások összeírása

Földosztandó Iszragoknak Eszendo' béli jövedelme

	Domnium	Conventus de hibernis manad	Conventus de hibernis manad
Reide	1899. 90.	—	1563. 98.
Sikátor	878. 14.	—	823. 90.
Saagh	270. 51.	—	240. 91.
Syrot	911. 58.	—	792. 7.
Saagh	546. 28.	—	475. 30.
Stonye	48. —	—	41. 76.
Kenyeri	10. 00.	—	9. 0.
Földi Os.	72. 80.	—	64. 21.
Özlep	908. 27.	—	790. 29.
Kocsonya	80. 25.	—	69. 85.
Arany	1287. 20.	—	1119. 89.
Verm	125. 50.	—	117. 95.
Suma	6749. 8.	—	6009. 58.
Jarosd	4594. 49.	—	2805. 7.
Berecseny	551. 68.	—	309. 54.
Fekérvári hat.	129. 60.	—	114. 12.
Suma	4875. 75.	—	4228. 72.

352

1111

Itka A. Rógi, és Mojay névű Tekintetes
Neműs Feber Vármegében Levő Hehlyegek-
béli Lakosoktól, az Melkófagos Földes Uraság
völgyerül való Robotáknak, és Jobbágyok al-
tal Stalando tartóásoknak Punctumi és
képpén következőnek.

Primo. Noha sem a Törvény, sem a szokott igazság
arra nem hivatott, hogy a Melkófagos Uraság
got, hogy a Falutól Satárjain szól, más
Pradimok Satárjait a Jobbágyok Wassara
engedje; mind az által Tekinteten és Uraság
ingya Legen Jobbágyinak gyarag od adat, mind
a Szönméges Sónak, mind Földes Uraság, mind
a ingyok völgyerül való Terület el vás elke
te és az által Leendő Szönméges terület eset
a minemő Wások voltak előtt való Stalando
ben, az említett Satár béli Lakosok Ugyan
azon Rógi Jobbágy örök Seu Tartó Stalando
Stalando Levő Uraság, és Duló névű Pradimok
kat Stalando örök enged; kiket, más
külön Wással ingyok Satár névű Terület ba
tott votna, hanem: egyedül, Szönméges terület
gébül, és Legen ingyok való Stalando
eset el enged: mellyek ent;

Secundo. Nevezett két Satár ban mind helyes adása a
duló Pradimok Stalando ként Tartó Stalando
Letri Census al M. Uraság nak sz. 4. al al
negy formát kat. Stalando kívül.

Tertio. Egy Stalando által Marsajával, és eset
revel.

Urbárium-részlet

Rédére vonatkozó iratok

35. és 37. vegyes fasciculus

Irattípusok:

adománylevelek: 1636, 1655

osztálylevelek: 1637, 1655, 1747, 1749, 1764

összeírások: - birtokok összeírása – 1637,

1695, 1713

- jobbágyok összeírása – 1644
- urbárium – 1646
- javak leltára – 1689, 1695, 1713, 1764
- dézsmaösszeírások – 1719
- vámok, hidak összeírása – 1719

38. fasciculus: Réde – 41 darab irat, 1 doboz

Irattípusok:

- a falu határára vonatkozó iratok: szomszédos településekkel (Bánk, Szombathely, Csatka, Sikátor) fennálló határviták, vagy a legelők, erdők használata során keletkezett viták iratai, ezek tisztázását szolgáló határjárások, rédei és csatkai lakosok közti per iratai, vagy a családtagok közti egyezségek Rédéről
- a birtokon húzódó vámra vonatkozó iratok
- a református lakosok vallásgyakorlatának ügye
- Szép Ferenc uradalmi ügyész tájékoztató levelei földesurához

II. Az *Új rendezés* és az erdélyi ág iratai

44 levéltári doboz

A) *Új rendezés*

I. Családi iratok:

- megelőző családok iratai: Darabos, Perneszy, Káldy, Révay, Rummy, Széplaki Bottka
- az Esterházy családtagok hadügyi, személyes iratai, levelezése, kölcsönügyletei (nyugták, elismervények, számlák)
- végrendeletek
- megszerzett birtokok jogbiztosító iratai, perek, osztálylevelek
- Esterházy Ferenc magán- és hivatali iratai (1690-1744)
- Esterházy III. Imre nyitrai püspök magán- és hivatali iratai ((1647-) 1717-1763)
- Esterházy IV. Imre tábornok magán- és hivatali iratai ((1723-) 1769-1799)

II. Birtokigazgatási iratok

- Összeírások, urbáriumok, gazdasági tisztek levelezései
- Birtokirányítási iratok birtokok szerinti csoportosításban: levelezés, számadások, számlák-nyugták

B) Erdélyi ág

- Esterházy IV. Nep. János guberniumi tanácsos iratai
- Esterházy István és Gyula iratai

Más családok iratai az Esterházy-levéltárban

Comes Johannes Lichy in forma solennis Protestationis et Contradictionis. Hinc et delegat, qualiter
 non de Regibus in Universis Bonis Patrimonii et Matrimonii
 Lichy in Diversis Regni Comitiis Viribus et nonnullis a
 patre Johanne duntaxat Sexum Matrimonio de Terrentibus
 partibus Legitimum Comitiis de Stranitz partibus
 de deo dote partibus, et inquisitis deo cum spectabili et
 Magnifico Comite, Carolo Lichy et reliquis filijs suis
 in Cardinalibus, et uterisque duntaxat, duntaxat existeret,
 qualiter quidem duntaxat Legum Legum Legum
 utram Congenerationalium Fratrum Successionem non ex-
 cluderet; imo per exortum ubi duntaxat intercedit recipere
 nam Fratrum pro Casu decessus alterius potestate recipere
 vel; revera et Certo Certum intellexeret; et iam experimenti
 etiam saltem constaret quomodo Comitem Carolum Comitem
 fratrum in Judicium Legum Successionem Comitiis
 existeret; et quidem Viribus Sexum Successorum ex eo
 uti credi rax est, motivo, et fundamento, quod Matrimonii =
 Sexum Fratrum decessum se videret, et vix etiam ipse
 Haro de Matrona contingeret, filiabus tamen ex Senescra
 Dna Magnifica Comitissa Terentia Elodij Consorte Dna

fil
 du
 ex
 mi
 ten
 le
 (P)

Familiam Lichy concer-
 nit hac protestatio,
 super abalienatis bonis

Decisiones Sedum Do-
 minalium cum opere
 Brunzianis

Ad Linguariensis
 positionis Notitiam ubi
 rorem pertinebit, cum
 Czischyanis et Kalbianis,
 Carolo Danich Ester-
 hazy Successores, et Ca-
 tharina Czischy proge-
 niti, per eos, nempe Czisch-
 hyanos descendant.

Acta Revolutionum

Præcipue Gabrielæ Bethlehæm.
cum ea consentientibus Bohemis.
Mortuæ est De Anno 1720 ac de
dequæ interventa, cum Fructu
Luccaso

2104

Epitaphium duorum Comitum
Hoc in Tumulo jaciens Comes Ferrus Luccasus
Crocato. H. Maveldio Frons Christophorus Frankepan
mus Familie, qui quia Cocens, cocem dicitur,
in hunc foream ceciderunt

Discite mortales, et casu discite nato
Observare fidem Regibus, atq; D.C.
Dni 1701 Die 30 Aprilis hora 9a. Neustadii.

Hadügyi iratok a cseszneki levéltárban

Copia Cseszkei In 2. Oct. 1763. pp. 142. Laurenty Casara
Pobis Joseph mias datszake in yogan dijpor uniuor apesf.
mud Obligation au die Ord. Isaac Schreiber qui
quindat Sixtyg Zwey Gulden Laurenty Casara. valuta
Contento in Enige pmiss darfuch nit ofus allen
Claustron in allen orffan die millich mud Sauch,
Safrazwilling laut miter Schrift adie

pp. Karl. v. 1763. 2. 28. 1764.

Coram me Georgio Kolosváry Provisore Cseszkei

Presentem Copiam habitam prius accuratam Collatione
suo mihi Exhibito Originali in omnibus conformem
esse Infra scriptis Attestor. Cosony die 28. 1764.

Carola d. Offic. m.
Furat: G. S. m.
Oppid: Carallya.

M

Kolozsváry György cseszkei provisor nyugtája 142 forintról, amit
Isac Schreiber fizetett be az uradalmi pénztárba, 1763.

A cseszneki és oszlopi birtok
határjárása, 1759.

Mi alább meg van egy részül ugyan Mikós Palántóhoz
Kócskai Daniel: Földy Condrács, más részül a más-

nyomon Palántóhoz Eszterházy Terenz: f. aki ma
Uramnak, és Nagyracókhoz Terenz: Dominánok
Fettes R. Vezselem Vagyiben lévő Gőzűk, és
egyet nemek villongásban lévő határjait Tisza
sávjaitok Lábtagai község községének kárpén és

1° Sz. Mozyóc kerék névű Határ névű Oszlopiak
kőre Lemmi villongás nem levan hanem amek
az Kútra, és omand az Mozyóc kerék fejezeten
határis az 78. öllnyre.

2° Föld jöven omand, és Debnek tartván az régi orsz.
uson, a hely megint egy határis állítottunk az

3° Emenven omand, és mindenütt fel fele tartva
Vezselem uson, az köves Dombon ott is határis
az 100 öllnyre.

4° Mégis mindenütt emmenven azon régi Ország
Dombon végig, ott is nyári Dűre határis egy határis
az másikat az 118 öllnyre vagyon.

5° Mégis tovább menven azon régi Ország uson
főrevel fa alatt határis egy határis az 110

6° Mégis tovább menven azon uson az Szék öllnyre
amk egy határis egy Ohna fa alatt.

7° Mégis tovább menven azon Ország uson az
megint határis egy Föld határis.

8° Mégis tovább menven azon Ország uson az
megint határis egy határis Kőek ből.

9° Mégis tovább menven azon Ország uson az Szék öllnyre
megint határis egy Föld határis Terdákonak tartván.

10° Mégis tovább menven azon Ország uson Terdáko fele az 111
öllnyre határis az us mellett egy Föld határis.

11° Mégis tovább menven azon uson Terdáko fejezeten az 100 öllnyre
one határis az us mellett egy határis.

12° Omand Anjos Terenz Urammal gör alatt lévő plágára uson
egye az horgoma's Dűre fejezeten, ad hys, miget is kőgyelmevel
meg határis határis, a megint két helyegénél határis mindenütt
köznyos jelölő káthul kőből kőzetek.

Melly e kárpén két határisa omkál adunk ezen Levelünkkel két
egyentő Gympárban. Sigl in three Vezselemi az 1759 -
az 13° Januarij.

Kez. János Mikós Palántóhoz
Eszterházy Daniel Condrács
Kócskai Daniel Condrács
néhi Dominánokhoz Eszterházy

Gratias
L. P. Szék

Köszönettel
Eszterházy Daniel Condrács
Kócskai Daniel Condrács

3/13

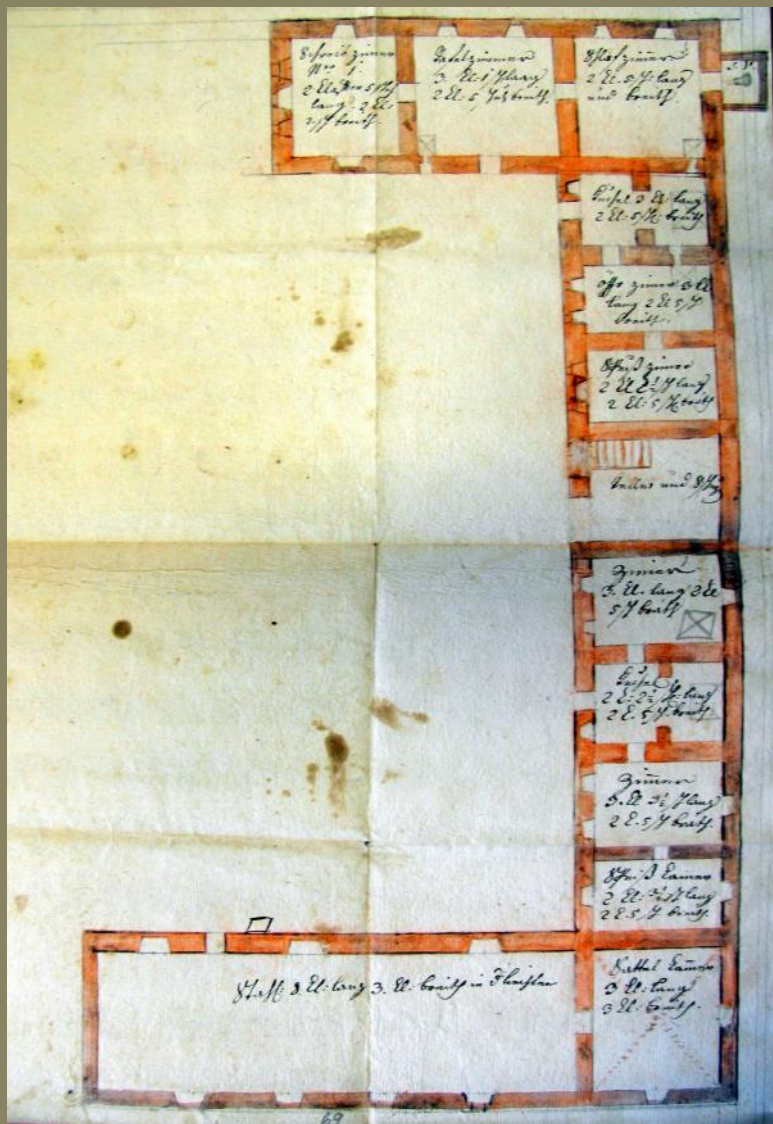
3/12

Rédére vonatkozó iratok az Új rendezés-ben

- Építkezésekre vonatkozó iratok, számlák tervrajzok: rédei kastély, győri ház, gazdasági épületek
- Különböző számlák, nyugták

Gazdasági iratok:

- birtokigazgatási iratok: tisztartói utasítások, úrbéri iratok, összeírások, tisztii levelezés-
- számadások: havi terménykimutatások, kilenced, egyéb úrbéri, árenda- és cenzuskimutatások, jövedelem-kimutatások (makkbér, dézsmagabona-bevételek, haszonvételek)
- erdőkre vonatkozó iratok: birtokirányítási iratok, számadások, makkoltatás
- vegyes iratok

A rédei kastély és kapu tervrajza

Tizenegyesedik Esztendő Juhász János Föld
tulajni névű után az Istennék föld feléül ad...

Rédei Helység

Helység	Helly		Földek			Földök Méz	Földök Méz	Földök Méz	Földök Méz	Földök Méz
	Írt	Írt	Hely Méz	Boron Méz	Boron Méz					
Abonyi tanya 2000 k										
Bonyi tanya 2000 k			5		10					
... (many other entries) ...										
Latás	7	17	138	172	281	540	11			

Rövidnek Descripcio.

... (Detailed handwritten notes in Hungarian describing land parcels, measurements, and local conditions. The text includes references to 'Rövidnek' and 'Descricio' and lists various parcels with their respective measurements and features. At the bottom right, 'Latás' is written with the number '226' next to it.)

A rédei birtok és jövedelmeinek leírása, 1764

Handwritten text in cursive script, likely a receipt or acknowledgment, mentioning "Gabriel von Esterházy". The text is partially obscured by a red wax seal.

Handwritten text in cursive script, likely a receipt or acknowledgment, mentioning "Gabriel von Esterházy". The text is partially obscured by a red wax seal.

Esterházy Gábor elismervénye a rédei erdőből számára szállított szarvas átvételéről, 1774

Esterházy IV. Imre tábornok, főispán iratai

- Egészségügyi biztosi iratok, 1769–1772

- Katonai iratok: orosz-lengyel háború iratai, 1770–1772

- Borsod megyei főispáni iratai, 1774–1777

- Veszprém megyei főispáni iratai, 1770–1792

- Személyes iratok töredéke, levelezés, 1748 - 1799

Handwritten text in Latin, beginning with 'M... Grandi... Szeged...'. The text discusses various matters related to the Esterházy family and their holdings. There are several handwritten annotations and corrections in the left margin, such as 'Borsod' and 'Szeged'. The document is dated '1775' at the bottom. At the very bottom, there is a printed text: 'aloi... tábornok...'. The paper shows signs of age and wear.

Handwritten text in Latin, dated '1748'. The text begins with 'Nagy Miklósnak...'. The document appears to be a letter or a report. On the left side, there are several handwritten notes in a smaller hand, including 'olva', 'nem', 'R. B.', 'Borsod', 'Zat', 'mag', 'vagy', 'nem', 'cell', 'azt', 'Zat'. At the bottom, there is a signature: 'Rid. 19. mag. 1777.'. The paper is aged and has some stains.

Köszönöm figyelmüket!